

พฤติกรรมการใช้ยาในวัยกลางคน ณ เขตเทศบาลเมืองจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
Behaviors Medication used in Middle-Aged Persons at Municipality of Champasak Province of the
LAO People's Democratic Republic

ไพโรจน์ พลแก้ว^{1*} วลัยญา จริยาวัฒน์ชัยกุล¹ รัศมี ศรีพันธ์²

¹ คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ² กระทรวงสาธารณสุข แขวงจำปาสัก

คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 33000

กระทรวงสาธารณสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 1608

E-mail: hoong_9@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาทั้งแผนปัจจุบันและแผนโบราณของวัยกลางคนทั้งหญิงและชาย ที่มีภูมิลำเนาอยู่ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวนทั้งสิ้น 215 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้องในด้านๆต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้ 1.หลักในการใช้ยาเบื้องต้น 2.หลักในการเก็บรักษายาเบื้องต้น 3.หลักการการสังเกตเกี่ยวกับการแพ้ยา 4.หลักการสังเกตเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบยาที่เสื่อมสภาพ 5.ข้อควรปฏิบัติตนอื่นๆ ร่วมกับการใช้ยา โดยแบบสอบถามถูกแปลภาษาให้เป็นภาษาลาว หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาชได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.5753 และ 0.6486 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลของการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการใช้ยาอย่างถูกต้องในด้านๆต่างๆดังนี้ 1.หลักในการใช้ยาเบื้องต้น อยู่ในระดับต่ำ (0.352±0.6424) คือ 2.หลักในการเก็บรักษายาเบื้องต้น 3.หลักการการสังเกตเกี่ยวกับการแพ้ยา 4.หลักการสังเกตเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบยาที่เสื่อมสภาพ 5.ข้อควรปฏิบัติตนอื่นๆ ร่วมกับการใช้ยา ในส่วนที่ 2-5 อยู่ในระดับสูง (1.80 ± 0.3633, 1.83 ± 0.4630, 1.82 ± 0.4600, 1.75 ± 0.6745) ตามลำดับ

ข้อมูลจากงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาถึงปัจจัยใดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาของประชากรในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางแก้ไขเพื่อส่งเสริมให้ประชากรภายในในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้องต่อไป

คำสำคัญ: วัยกลางคน, พฤติกรรมการใช้ยา, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Abstract

The purpose of this study is to survey on medication used behaviors of middle-aged persons at municipality of Champasak province of the LAO People's Democratic Republic among 250 persons. Data were collected by

medication used behaviors correctly questionnaire. The questionnaires were divided in 5 parts composed of (1) Basic principle in medication using, (2) Basic principle in medication storage, (3) Observation principle of medication allergy, (4) Observation principle of medication degradation and (5) Health care performance with medication using. The questionnaires converted into Lao's language. The reliability of the instrument was used Cronbach's alpha coefficient. The questionnaires were analyzed by descriptive statistics.

The results of this study showed that samples group had the level of medication used behaviors correctly in various sides. Result showed that (1) Basic principle in medication using had low level (0.352±0.6424), (2) Basic principle in medication storage, (3) Observation principle of medication allergy, (4) Observation principle of medication degradation (5) Health care performance with medication using and the part of (2) to (5) had high level (1.80±0.3633, 1.83±0.4630, 1.82±0.4600, 1.75±0.6745), respectively.

The results of this study can be used to plan the factors affecting to medication used behaviors in middle-aged persons in LAO People's Democratic Republic. In order to promote the population in in LAO People's Democratic Republic had medication used behavior correctly.

Keywords: middle-aged persons, medication used behaviors, LAO People's Democratic Republic

1. บทนำ

ปัจจุบันเห็นได้ว่าบทบาทของการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนเข้ามามีบทบาทอย่างมากในประเทศสมาชิกของอาเซียน อย่างไรก็ตามเพื่อนบ้านหนึ่งในสมาชิกของสมาคมอาเซียนคือ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อนบ้านใกล้เคียงกับประเทศไทยที่มีมิตรภาพสัมพันธ์อันดีต่อกันมายาวนาน ทั้งลาวและไทยต่างมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันร่วมมือและแลกเปลี่ยนกันในทุกหลายด้านด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นแง่เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม วัฒนธรรม เป็นต้น

จากจุดเริ่มต้นความสัมพันธ์อันดีที่มีมายาวนาน ทำให้ประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เล็งเห็นว่าการสร้างงานวิจัยเพื่อช่วยเป็นหลักฐานของการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆที่เป็นการร่วมมืออันดีอันเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน [1] จากจุดเริ่มต้นนี้สามารถเห็นได้ว่าเป็นปัญหาอันดับต้นๆของ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือ ปัญหาด้านสุขภาพ ของประชากรในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวถือได้ว่าเป็น ปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไข โดยเฉพาะในกลุ่มคนวัยกลางคนนั้น ซึ่งเป็น กำลังสำคัญในการหารายได้แก่ครอบครัวและเป็นกลุ่มที่มีผลต่อการ พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก แต่อย่าลืมว่าในขณะที่หน้าที่การ งานมันคงนั้น ก็เป็นช่วงที่ธรรมชาติของร่างกายเริ่มเสื่อมสมดุลง จนเริ่มส่ง สัญญาณเตือนว่าต้องการการดูแลเป็นพิเศษ จึงเป็นเหตุตามมาที่ทำให้คน วัยกลางคนต้องเข้ารับการรักษาสถานพยาบาลหรือมีการบริโภคยาเพื่อ รักษาสุขภาพร่างกายของตนไม่ให้เสื่อมสมดุลงไป อันจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตประจำวันได้

มีรายงานการสำรวจภาวะสุขภาพอนามัยของประชากรในกลุ่ม วัยกลางคนขึ้นไป พบว่า กลุ่มคนเหล่านี้ เมื่อระบบสรีระร่างกายเริ่มเสี ยสมดุลงไปและก่อให้เกิดโรคต่างๆตามมา เช่น โรคเรื้อรัง ความดัน เบาหวาน หัวใจ เป็นต้น ซึ่งโรคเหล่านี้ทำให้ผู้ป่วยต้องรับประทานยา เป็นประจำถึงร้อยละ 47.30 [2] โดยในกลุ่มประชากรเหล่านี้ที่ต้อง รับประทานยาต่อเนื่องเป็นประจำนั้น ต้องบริโภคมากกว่า 2-3 ชนิดขึ้นไป จากโรคหรือกลุ่มกระบวนการของโรคที่ดำเนินขึ้นร่วมกับการเสื่อม ถยของการทำงานของร่างกาย เป็นเหตุให้ประชากรวัยกลางคนที่ในช่วง อายุ 40-60 ปี ที่เลี้ยงไม่ได้ที่จะบริโภคยาและใช้ยาทำให้มีโอกาสสูงจาก การผิดพลาดจากการใช้ยาเช่นกัน [3]

พฤติกรรมในการบริโภคยานั้นถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมทาง สุขภาพอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากต่อการรักษาโรค ป้องกันโรค ร่วมไปถึงพฤติกรรมกรบริโภคยาของแต่ละบุคคลนั้นจะมีความเชื่อ การ รับรู้แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยด้วยกัน โดยหลากหลายปัจจัยนี้ จะส่งผลกระทบต่อแสดงออกต่อการปฏิบัติตนต่อพฤติกรรมสุขภาพตามมา [4] อย่างเห็นได้ชัดในกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่จำเป็นต้องรับประทานยา ต่อเนื่องและเป็นระยะเวลายาวนาน เมื่อเกิดโรคขึ้นแล้ว หลังจาก รับประทานยาไปและไม่เกิดโรคแทรกซ้อนมักจะหยุดรับประทานยาหรือ ปรับเปลี่ยนลดปริมาณยาเอง พฤติกรรมกรบริโภคยาเหล่านี้เป็นเหตุให้ การรักษาไม่ประสบผลความสำเร็จและก่อให้เกิดปัญหาต่อตัวผู้ป่วยทั้ง ด้านการรักษาที่ยาวนานขึ้น การใช้จ่ายที่สูงขึ้นทั้งต่อตนเองและภายใน ครอบครัว รวมถึงทำให้สูญเสียรายได้ของประเทศที่ต้องใช้ในด้ว นสาธารณสุขที่เพิ่มมากขึ้น [5] สิ่งส่งผลกระทบต่อระดับเป็นปัญหา ต้นๆของประเทศเพื่อนบ้านอย่าง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว เป็นต้น

ดังนั้น จากข้อมูลและปัจจัยต่างๆดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาความ ร่วมมือระหว่างประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและ ประเทศไทยภายใต้การร่วมมือแลกเปลี่ยนทางการวิจัยซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการวิจัยเรื่องการสำรวจพฤติกรรมกรใช้ยาในวัยกลางคน ณ เขตเทศบาลเมืองจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นี้ขึ้น

2.วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรใช้ยาในวัยกลางคน ณ เขตเทศบาลเมือง จำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมกรใช้ยาทั้งแผนปัจจุบัน และแผนโบราณ ของวัยกลางคน อายุ มีอายุตั้งแต่ 40-60 ปีทั้งหญิงและ ชาย ที่มีภูมิลำเนาอยู่ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวนทั้งสิ้น 215 คน

4.วิธีดำเนินงาน

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

4.1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเรื่องพฤติกรรมกรใช้ยาโดย แบ่งออกเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านของการใช้ยา ดังนี้ 1. หลักในการใช้ยาเบื้องต้น 2.หลักในการเก็บรักษายาเบื้องต้น 3.หลักการ การสังเกตเกี่ยวกับการแพ้ยา 4.หลักการสังเกตเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบ ยาที่เสื่อมสภาพ 5.ข้อควรปฏิบัติตนอื่นๆ ร่วมกับการใช้ยา

โดยแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จาก รศ.ดร.เฉลิมพล ต้นสกุล คณบดีคณะ สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา, ดร.นิพนธ์ มานะสฤตพงศ์ รองคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา และ นพ.รัศมี ศรีพันธ์ หัวหน้าฝ่ายระบาดวิทยา ของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว สำหรับการตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับตัวแทนกลุ่มตัวอย่างในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างคล้ายคลึงกันกับตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 ชุด แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ในหมวดแบบวัดการรับรู้สุขภาพกับแรงสนับสนุน ทางสังคม โดยใช้ค่า $\alpha \geq 0.70$ (ได้เท่ากับ 0.5753และ0.6486 ตามลำดับ)แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างวัยกลางคน 215 คน คำนวณได้จากสูตรสัดส่วนประชากร จากตัวอย่างร้อยละ 16 จาก ประชากรวัยกลางคนทั้งหมด 14,400 คน

4.2 ขั้นตอนการดำเนินการเก็บข้อมูล เมื่อแบบสอบถามที่ผ่านการ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและคณะกรรมการควบคุมวิจัยตรวจสอบ ความตรงของเครื่องมือแล้วผู้วิจัยทีมไทยได้ประสานงานกับกลุ่มผู้ร่วมทำ วิจัยที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อชี้แจง วัตถุประสงค์กระบวนการวิจัยร่วมกันแนะนำเอกสารแบบสอบถามแปล เป็นภาษาลาวเพื่อให้ผู้วิจัยทีมสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ ทำการดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป โดยได้ดำเนินการดำเนินการเก็บรวม รวมข้อมูลในเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม 2555

4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือใช้ค่าสถิติ สัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาช (Cronbach's Alpha coefficient)

4.3.2 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ อธิบายข้อมูลทั่วไป ด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานการแปลความหมายคะแนนระดับพฤติกรรมกรใช้ยา โดยประยุกต์จากระดับคะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยการแบ่งช่วง เฉลี่ย [6] คือ

ช่วงเฉลี่ย = (คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด)/จำนวนชั้น = (3-1)/3 = 0.66

4.4 การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

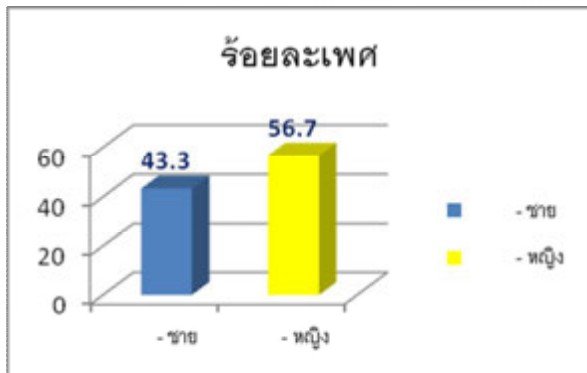
- ค่าเฉลี่ย 0.00-0.66 หมายถึง มีพฤติกรรมในการใช้ยาอย่างถูกต้อง ระดับต่ำ
- ค่าเฉลี่ย 0.67-1.34 หมายถึง มีพฤติกรรมในการใช้ยาอย่างถูกต้อง ระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.35-2.00 หมายถึง มีพฤติกรรมในการใช้ยาอย่างถูกต้อง ระดับสูง

5. ผลการศึกษา

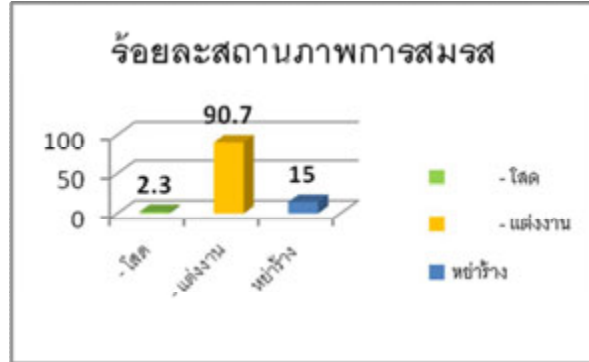
จากการสำรวจและเก็บสถิติข้อมูลพฤติกรรมการใช้ยาของประชากรในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ณ เขตเทศบาลเมืองจำปาสัก โดยเป็นประชากรในวัยกลุ่มกลางคนจำนวนทั้งหมด 215 คน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

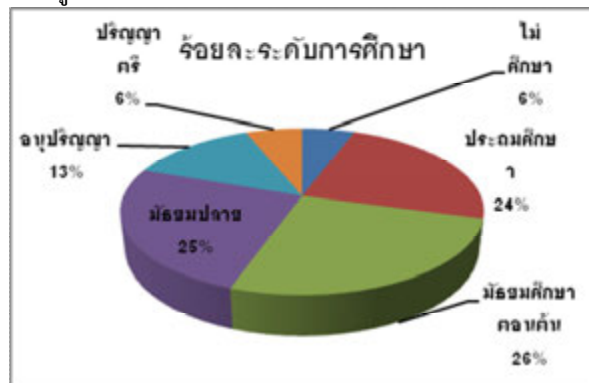
ข้อมูลทั่วไป พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยทั้งหมด 215 คน เป็นเพศชาย 43.30% เพศหญิง 56.7% ดังรูปที่ 1 สถานภาพสมรสส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว 90.70% ดังรูปที่ 2 ระดับการศึกษามากกว่า 50% จบการศึกษาในระดับมัธยมต้นและปลาย ดังรูปที่ 3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครอบครัวอยู่ที่ 1-5 ล้านกีบร้อยละ 92.10 (ประมาณ 3,800 - 18,000 บาท)ดังรูปที่ 4 ลักษณะการอยู่อาศัยส่วนใหญ่อยู่อาศัยเป็นครอบครัวใหญ่ ดังรูปที่ 5 เนื่องจากประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มคนวัยกลางคน สอดคล้องกับข้อมูลที่ว่าวัยกลางคนนั้นเป็นกำลังสำคัญในการหารายได้แก่ครอบครัวและเป็นกลุ่มที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างมากดังรูป ดังนี้

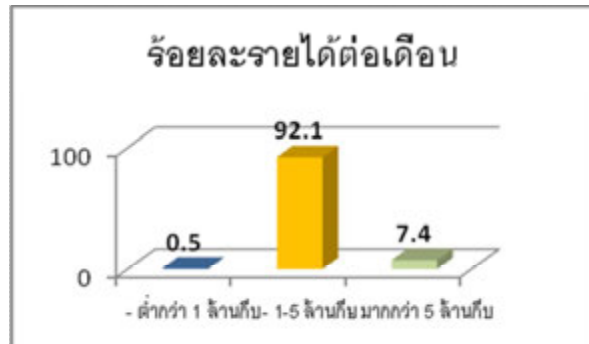
รูปที่ 1 แสดงร้อยละเพศกลุ่มตัวอย่าง

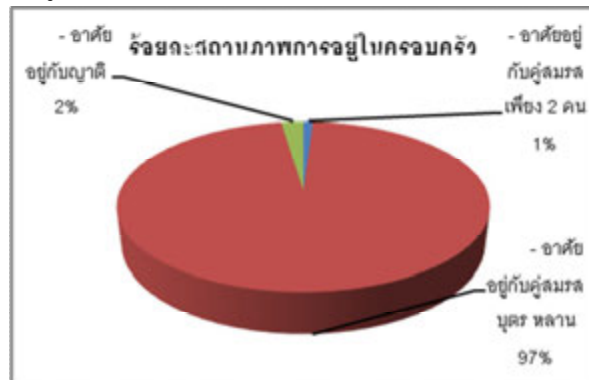
รูปที่ 2 แสดงร้อยละสถานภาพการสมรส

รูปที่ 3 แสดงร้อยละระดับการศึกษา

รูปที่ 4 แสดงร้อยละรายได้

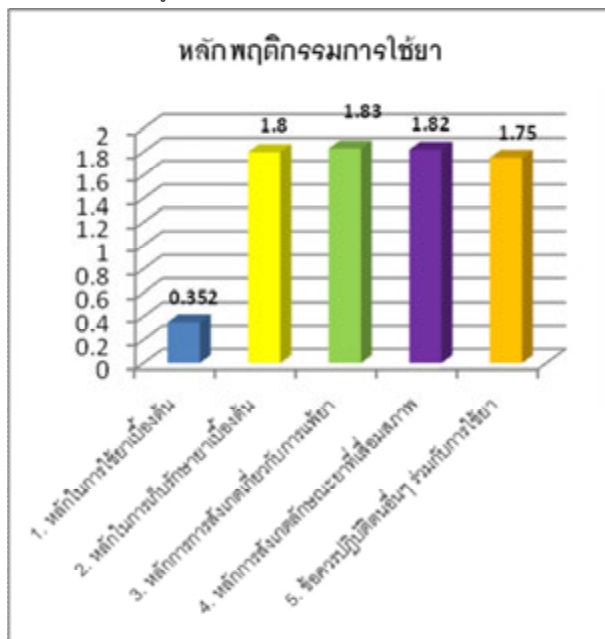

รูปที่ 5 แสดงร้อยละสถานภาพการอยู่ในครอบครัว

5.2 ข้อมูลพฤติกรรมการใช้ยาของประชากรในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 215 คน เพื่อศึกษาเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาของประชากรในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ณ เขตเทศบาลเมืองจำปาสัก โดยใช้แบบสอบถามดำเนินการเก็บข้อมูล

จากการสำรวจและเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 215 คน หมายถึง ประชากรวัยกลางคนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 5 ส่วนดังกล่าวข้างต้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้ยาที่ถูกต้องในส่วนที่ 1.หลักในการใช้ยาเบื้องต้น อยู่ในระดับต่ำ (0.352±0.6424) คือ 2.หลักในการเก็บรักษายาเบื้องต้น 3.หลักการการสังเกตเกี่ยวกับการแพ้ยา 4.หลักการสังเกตเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบยาที่เสื่อมสภาพ 5.ข้อควรปฏิบัติตนอื่นๆ ร่วมกับการใช้ยา ในส่วนที่ 2-5 อยู่ในระดับสูง (1.80±0.3633, 1.83±0.4630, 1.82±0.4600, 1.75±0.6745) ตามลำดับ (ดังรูปที่ 6) ซึ่งจากรายละเอียดคำถามในแบบสอบถามในส่วนที่ 1 คือหลักในการใช้ยาเบื้องต้น ประชากรยังไม่เข้าใจถึงหลักการการใช้ยาที่ถูกต้อง เช่น เวลาในการรับประทานยาก่อนอาหารหรือหลังอาหารนั้น ควรรับประทานอย่างไร หรือการแยกแยะวิเคราะห์ว่า หากอาการป่วยของตนมีอาการใกล้เคียงคนรอบข้าง นั้นไม่ได้หมายความว่าสามารถหยิบยืมมารับประทานร่วมกันได้ ดังแผนภูมิดังนี้

รูปที่ 6 แสดงระดับพฤติกรรมการใช้ยา

จากรูปที่ 6 ข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย อาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่อาจเกี่ยวข้องหรือสนับสนุนต่อผลการศึกษพฤติกรรมในการใช้ยาของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ในด้านหลักการใช้ยาเบื้องต้นซึ่งวิเคราะห์ผลในด้านนี้อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากหลักการใช้ยาเบื้องต้นที่สำคัญตามหลัก 5R คือ “five rights” หรือ “5

r” ดังนี้ 1. Right patient (ถูกคน) 2. Right drug (ถูกยา) 3. Right dose (ถูกขนาด) 4. Right route (ถูกวิธีทาง) และ 5. Right time (ถูกเวลา)(Cohen, M.R,m 1999)[6] ซึ่งหลักการให้บริการยาแบบ 5R นี้ไม่ใช่เพียงแค่บุคลากรทางการแพทย์ที่ต้องเข้าใจฝ่ายเดียว หลักการนี้ผู้ป่วยและรวมไปถึงคนรอบข้างของผู้ป่วยที่ให้การดูแลในระหว่างใช้ยาควรตระหนัก ณ จุดนี้ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะในกลุ่มคนวัยกลางคนในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ถือได้ว่าเป็นกลุ่มคนที่เป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ หากกลุ่มคนเหล่านี้ได้รับการเจ็บป่วยในระยะเวลาที่ยาวนานยิ่งขึ้น นอกจากส่งผลกระทบต่อรายได้ภายในครอบครัวของตนเอง ซึ่งอาศัยอยู่กันเป็นลักษณะครอบครัวใหญ่ที่อยู่ภายใต้ภาระอันสำคัญของครอบครัวของกลุ่มวัยกลางคน เป็นผลกระทบต่อเอียงระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากระบบสุขภาพถือได้ว่าเป็นดัชนีตัวชี้วัดตัวหนึ่งของการพัฒนาประเทศของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหนึ่งที่สำรวจถึงปัจจัยด้านสภาพสังคมวัฒนธรรม สารสนเทศทางการแพทย์และเทคโนโลยีในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ถือได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้เป็นกลุ่มปัจจัยที่สามารถใช้ทำนายสุขภาพของประชากรในประเทศได้ [7]

6. สรุปผลการศึกษา

จากงานวิจัยชิ้นนี้พบว่า ประชากรในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการใช้ยาที่ถูกต้องอยู่ในระดับสูง โดยแบ่งเป็น ด้านหลักในการเก็บรักษายาเบื้องต้น ด้านหลักการการสังเกตเกี่ยวกับการแพ้ยา ด้านหลักการสังเกตเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบยาที่เสื่อมสภาพ ด้านข้อควรปฏิบัติตนอื่นๆ ร่วมกับการใช้ยา อย่างไรก็ตาม การศึกษาพฤติกรรมในการใช้ยาที่ถูกต้องในด้านหลักการใช้ยาเบื้องต้นยังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นพฤติกรรมการใช้ยาที่ส่งผลกระทบต่อตรงต่อการรักษาโดยตรง ดังนั้นเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อไปข้างหน้า สำหรับงานวิจัยนี้สามารถเป็นฐานข้อมูลและสถิติที่สำรวจขึ้นมาเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมหาแนวทางหรือศึกษาหาปัจจัยต่อไปที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในการใช้ยาเบื้องต้นนี้ เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาฐานระบบสุขภาพของประชากรในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวต่อไป

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากกลุ่มผู้วิจัยทั้งทางประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้รับความช่วยเหลือจาก วิทยาลัยเฉลิมกาญจนาศรีสะเกษและประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งเป็นโครงการวิจัยที่อยู่ภายใต้การร่วมมือแลกเปลี่ยนทางการวิจัยซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบข้อมูลวิจัยร่วมกันและส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในด้านระบบสาธารณสุข การศึกษาแต่เพื่อนบ้านอย่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่มีความสัมพันธ์อันดีมายาวนาน

8. การอ้างอิง

- [1] ประชาคมอาเซียน (2555) สืบค้นจาก <http://www.ru.ac.th> วันที่ 13 มีนาคม 2556
- [2] Brunner EJ. (1997). Stress and the biology of inequality. *British Medical Journal*, 314, 1472-1476.
- [3] Ferrie JE. (2003) Future uncertainty and socioeconomic inequalities in health: the Whitehall II study. *Soc Sci Med*, 57(4); 637-46.
- [4] Wungthakorn S. Phatidumrongkul C. Khomchan P. (2008). Factors affecting medication-taking behaviors of patients with hypertension. *Songkla Med J*, 26(6), 541-543.
- [5] ปิยนุช เสาวภาคย์. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับประทานยาของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง [วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่]. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2549.
- [6] Cohen MR. Cause of Medication Errors. In: Cohen MR. (ed.). *Medication errors*. Washington, D.C.: American Pharmaceutical Association, 1999:1.1-1.8.
- [7] สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา. (2554) การสังเคราะห์บทความวิจัย. *จตุสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้*, 5(5); 2-5.